

A 50 anys, José Ciscar Bolufer n'ha vistes de tots colors. El nou conseller valencià d'Educació, Formació i Ocupació –nomenat per Francisco Camps un mes abans de dimitir el càrrec– fou alcalde de Teulada, municipi que pretenia migpartir. Al capdavant de Ciudadanos por Moraira, el 1999 prengué possessió de la vara de comandament local amb un discurs segregacionista: els veïns de la costa, a sis quilòmetres del nucli urbà i de majoria estrangera, havien multiplicat per dos els 5.000 teuladins que es comptabilitzaven deu anys abans –avui ja són 15.000, en total– i retreien al consistori que la vella i petita Teulada monopolitzara les inversions.

Com a batlle, però, Ciscar va apaivagar els ànims de la seua gent, tot bandejant el debat de la secessió amb fórmules com ara el topònim Teulada-Moraira, que serà sotmès a referèndum aquest 23 d'octubre. Va fondre el seu partit amb el PP i el 2003 va enlairar-se fins al 69% dels vots. El 2007 repetiria l'escombrada a les urnes, i el 2009, enmig de la maregassa *Gürtel*, Camps va nomenar Ciscar delegat del Consell a la província d'Alacant i vice-secretari general del PPCV, moment en què va abandonar l'alcaldia. Fou, ras i curt, la persona escollida per a liquidar les restes del zaplanisme a les comarques del sud. I se'n va sortir... Amb una tàctica centrada a l'Alacantí, on va laminar els seguidors de José Joaquín Ripoll.

Ciscar ha aterrat a la conselleria de manera fortuïta; Camps havia ofert la cartera a damnificats del seu gabinet anterior, però allò fou en va. Paral·lelament, Ciscar semblava destinat a la de Governació, de rang inferior. Siga com siga, el cas és que hereta un ferro roent com pocs, atesa la incomunicació existent entre la comunitat educativa i Font de Mora, amanida amb tot de manifestacions contra la seua política, les últimes de les quals amb motiu del polèmic decret del plurilingüisme a l'ensenyament públic valencià, que volia aplicar amb celeritat.

Justament és a partir de la paralització d'aquest decret, que liquidaria les línies en la llengua pròpia i per tant la Llei d'Ús i Ensenyament del Valencià –l'estendard de l'ex-conseller socialista Ciprià Ciscar, aprovada el 1983, sota el govern de Joan Lerma, amb 55 vots a favor, 30 abstencions i cap en contra–, que els successors de Camps i Font de Mora pretenen picar

LA NOSTRA ESCOLA COMARCAL

A l'esquerra, el centre concertat La Nostra Escola Comarcal (Picassent, Horta); la immersió en català

Ciscar al rescat de Ciscar

El nou president de la Generalitat Valenciana, Alberto Fabra, ha anunciat que consensuarà el model plurilingüe a l'ensenyament que Francisco Camps era a punt d'implantar amb un decret unilateral. Les línies en català, emparades per la llei d'ús que el 1983 impulsà Ciprià Ciscar i que perillaven de mort, veuen com un altre Ciscar, José, podria salvar-les. La conselleria que dirigeix ha obert un període de 40 dies perquè tothom hi diga la seua.

l'ullet als sindicats i les entitats cíviques més bel·ligerants amb les decisions preses pel departament. Fabra ha insistit que no s'hi val cap "imposició" i que aspira a "consensuar" el model plurilingüe amb les forces de l'oposició: "Tot el decret és revisable", va afirmar el president després de les trobades bilaterals tingudes l'1 de setembre amb els síndics dels grups parlamentaris.

De la mateixa manera, el tarannà de Ciscar no té res a veure amb el de Font de Mora, almenys de moment: men-

tre l'anterior conseller lloava el sistema implantat a Galícia per Alberto Núñez Feijóo –33% en gallec, 33% en castellà i 33% en anglès– i n'anunciava la reproducció al País Valencià, Ciscar s'avé a parlar-ne, tal com va deixar clar després de la històrica trobada amb representants d'Escola Valenciana, 16 anys després de ser rebuts l'última vegada: "L'educació no sols és cosa de l'administració, sinó també dels pares i mares, dels professors i de tots aquells que, d'una manera o d'una altra, hi tenen a veure", va apuntar,

hi perilla. Al costat, el conseller Ciscar (amb corbata) premia els millors estudiants d'anglès.

ahora que confirmava que el decret en qüestió “no és tancat, sinó obert a les aportacions dels diversos sectors”, per bé que alhora recordava que el model trilingüe “és una aposta que el PP de la Comunitat Valenciana va fer al seu programa electoral i que els ciutadans van abonar majoritàriament”. Amb tot, la voluntat d’assolir “el màxim consens possible” obre la porta a una redefinició. Ha donat un període de quaranta dies per tal que els diversos actors implicats en el serial –inclosos els “empresaris de l’ensenyament”, com ha especificat la conselleria– aporten propostes que menen a un possible acord.

El 39% dels estudiants valencians menors de 18 anys matriculats en centres públics tenen el català com a llengua vehicular, amb diversos graus de fidelitat. A l’ensenyament privat, aquest percentatge minva fins el 6%. La frase de Font de Mora respecte que “el nou decret elimina els programes lingüístics existents” posava contra les cordes les línies. El matís de Ciscar –“tots els punts del decret són modificables”– ha estat aplaudit per tots aquells que cada poc omplien el carrer i els corredors dels centres escolars amb imatges de Font de Mora cap per avall. Les protestes s’han aturat en sec, amb el desig que les bones intencions es concreten en decisions.

Enquesta urgent. Els col·lectius consultats han de contestar a la conselleria, abans del 20 d’octubre, les cinc qüestions que els ha plantejat per correu electrònic.

“La nova Conselleria d’Educació, Formació i Ocupació”, tal com apareix citat el departament a la missiva, agraeix la col·laboració dels agents consultats i els fa saber que això “redundarà en benefici d’una educació de qualitat per al nostre alumnat”. Les preguntes que tothom ha de respondre són les següents: quins objectius ha de guiar el plurilingüisme; quin tractament han de tenir les dues llengües oficials; de quina manera cal incorporar la llengua estrangera com a vehicular; els principis que han de presidir la formació i la capacitació del professorat; i quin calendari consideren més escaient per tal d’implantar el nou sistema.

Quines esperances tenen ara aquells que reclamaven al carrer la retirada del decret? En paraules d’Àngel Martí, gerent i integrant del trident d’Escola Valenciana que va reunir-se amb el conseller, “les seues paraules van ser molt bones, ens va dir que estava disposat a refer-lo tant com calguera, però malgrat tot no en sabem el resultat real fins d’ací a uns mesos”. Una cosa sí que va quedar clara a Martí: “El govern valencià no vol tenir ara cap embolic d’aquesta mena,

La filla del nou conseller d’Educació valencià és matriculada a la línia

han vist que 500 escoles de les 800 del país que ofereixen línies en valencià s’hi han pronunciat en contra, i per això ara diuen que no volen importar el model gal·lec: “Açò no és Galícia, és la Comunitat Valenciana”, van dir-nos.” I els va recordar la posició pública defensada per Fabra, tendent a l’acord amb partits, sindicats i entitats.

“Certament”, continua el gerent d’Escola, “fa l’efecte que en volen parlar de manera oberta, però val a dir que les eleccions generals són a la cantonada i que no els interessa que mantinguem la pressió al carrer”. Amb tot, José Ciscar és un usuari de la llengua, i no sols: “La seua filla és matriculada a la línia en valencià en un centre concertat de Dénia”, explica Martí, cosa que afavoreix un tarannà “incomparable amb l’anterior”. Fet i fet, Ciscar va interessar-se per quins eren els 24 centres que els darrers dos anys havien sol·licitat línies en valencià sense que l’administració –amb l’excusa de la crisi econòmica– hi donara resposta, i els va assegurar que la Generalitat reprendria la campanya de matriculació en les diverses línies, cosa que Font de Mora havia eliminat.

La conselleria aspira a tancar un model que s’allargue més enllà d’una dècada, que no siga conjuntural. Escola proposarà la continuïtat de les línies com fins ara i la introducció de la llengua estrangera a poc a poc, mitjançant pràctiques, activitats extraordinàries o programes concrets del currículum, amb el raonament que, a més, no hi ha els recursos econòmics suficients per a preparar els docents.

Martí opina que la Generalitat “vol fer temps” i que hi ha el perill que un hipotètic govern de Mariano Rajoy implique la modificació de la LOE. En vista d’aquest escenari, la seua organització es manté en contacte permanent amb unes altres de les autonomies amb llengua pròpia, sobretot les de parla catalana.

Tomàs Llopis, de la secció d’ensenyament d’Acció Cultural del País Valencià (ACPV), saluda el “tot és negociable” pronunciat per Fabra, però, com Martí, alerta que tot plegat pot tenir a veure amb un ajornament del procés, per tal d’accelerar-lo un cop hagen passat els comicis estatals. “El PP sap molt bé quina política lingüística vol aplicar a tot l’estat i ara només vol desmobilitzar-nos, i per això hem d’estar a l’aguait”, assenyala. “A

GENERALITAT VALENCIANA

Trobada del 5 de setembre entre la conselleria i Escola Valenciana –al fons, a la dreta, Àngel Martí. Feia 16 anys que la Generalitat no rebia l'entitat.

ACPV només estarem contents quan la conselleria informe que el decret queda retirat per sempre i que aposta per un ensenyament en valencià i de qualitat”, rebla Llopis, que destaca els orígens de Ciscar, “una comarca, la Marina, amb una sensibilitat diferent”. “Cal donar-li temps, encara és prompte, però no en tenim prou amb els primers símptomes, anhelem avanços clars que discriminen positivament el valencià, la llengua minoritzada, sobretot perquè s’ha demostrat que la immersió dona uns grans resultats, tant ací com al Canadà.”

Sindicats alerta. Els tres grans sindicats presents a l’ensenyament valencià resten igualment expectants. Marc Candela, portaveu de l’STEPV (la branca gruixuda de la Intersindical Valenciana), diu que han demanat de ser rebuts pel conseller, però que no n’han obtingut resposta. “Veiem claríssim que el valencià ha de continuar essent llengua vehicular, i a partir d’aquesta llengua s’ha de bastir el plurilingüisme”, troba. “No sabem les línies roges de la conselleria, sabem que estan oberts a modificar els percentatges rígids que havia previst Font de Mora, però no estem d’acord que modifiquen les hores lectives en valencià.” El seu optimisme, tot i que

espera “canvis”, és “moderat”. Desitjaria que el “positiu” rellue al capdavant del departament implicara “el manteniment de les línies en valencià al 100%”, però no descarta que la conselleria valide una única línia plurilingüe.

Ferran-Vicent Garcia Ferrer, responsable de política lingüística de la federació d’Ensenyament de CCOO, coincideix que, “com s’ha vist arreu del món, la immersió en la llengua minoritària és el millor sistema, ja que en permet el coneixement als no-parlants”. Creu que “cada centre, segons el seu alumnat, hauria de ser capaç de perfilar quines línies vol”, i repara en el fet que la conselleria “no haja destinat diners a l’ensenyament de l’anglès entre el professorat”. Garcia Ferrer s’estimaria més la implantació d’aquesta llengua a partir dels vuit anys, “un cop els hàbits de lectura i escriptura en la llengua pròpia s’hagen desenvolupat”. “Cada centre ha de poder escollir quin percentatge estableix a cadascuna de les tres llengües”, diu.

D’una altra banda, Javier González Zurita, secretari de relacions institucionals i comunicació de la federació d’ensenyament de la UGT del País Valencià, es plany perquè, “quan encara no s’ha desenvolupat plenament la llei d’ús del 1983, la Generalitat òbriga aquest meló,

i trenque el consens que ha prevalgut en aquest temps”. “Tractar el castellà i el valencià de la mateixa manera és injust, atès que el valencià és en clara inferioritat”, afegeix. A parer seu, “cal un model amb consens científic, com el que propugna Escola Valenciana, per tal de potenciar, sense embuts, el valencià”, motiu pel qual considera que el model trilingüe “empobreix la preparació dels alumnes, va en detriment de la seua competència lingüística i condemna el valencià a l’extinció”. Més pessimista que els seus companys, González Zurita preveu que al remat “el resultat serà molt semblant al que proposava Font de Mora; només cal sentir com el conseller recorda que el plurilingüisme figurava al programa electoral del PPCV”.

El 5 de setembre, en acabar la reunió amb la delegació d’Escola Valenciana, José Ciscar va afanyar-se a acudir al lliurament dels quarts premis a l’excel·lència Swimming in English, atorgats als quaranta alumnes valencians amb més bon expedient en anglès. El conseller va emfasitzar la intenció del departament de reforçar l’ensenyament de l’anglès al sistema educatiu valencià. Una aspiració incompatible amb les línies actuals?

Víctor Maceda